

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) είναι η πρώτη, πραγματικά, κοινή πολιτική που θεσπίστηκε μετά την ίδρυση της τότε Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ). Έχει σαφείς και αυστηρούς κανόνες δεσμευτικούς για τα κράτη-μέλη και εξακολουθεί να απορροφά ένα πολύ σημαντικό ποσοστό από τους κοινοτικούς πόρους. Κατά την διάρκεια της υπερ-τεσσαρακονταετούς λειτουργίας της, η ΚΑΠ έχει υποστεί πολλές και σημαντικές αλλαγές και προσαρμογές ώστε να καλύπτει τις σύγχρονες και μεταβαλλόμενες ανάγκες (δημοσιονομικές, καταναλωτικές, περιβαλλοντικές κ.ά.) αλλά και να εναρμονίζεται με τις υπερεθνικές και διεθνείς ρυθμίσεις που αποφασίζονται σε διάφορους Διεθνείς Οργανισμούς στους οποίους η Ευρωπαϊκή Ένωση συμμετέχει είτε ως πλήρες μέλος, είτε ως παρατηρητής, είτε υπό οποιοδήποτε ειδικό καθεστώς.

Ως τέτοιοι Οργανισμοί θα μπορούσαν να αναφερθούν, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), ο Οργανισμός Γεωργίας & Τροφίμων του ΟΗΕ (FAO), και μία σειρά άλλων διεθνών φορέων.

Η ΕΕ διατηρεί επίσης διπλωματικές σχέσεις με ένα μεγάλο αριθμό χωρών και, με αυτή την έννοια, διαδραματίζει ένα βαρύνοντα ρόλο σε διεθνές επίπεδο, ο οποίος γίνεται ολοένα και σημαντικότερος.

Με τις ιδρυτικές συνθήκες των τότε Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως αυτές εξελίχθηκαν διαχρονικά, υπήρξε παραχώρηση σημαντικού μέρους των εξουσιών των Κρατών-Μελών προς τα όργανα της ΕΕ και ειδικότερα προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία ασκεί όλα τα δικαιώματα και ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις που καθορίζονται και επιβάλλονται από τις Συνθήκες. Με τη νέα, υπό έγκριση, Συνταγματική Συνθήκη, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής (κυρίως διαχειριστικές, αλλά και ως θεματοφύλακα των Συνθηκών) διευρύνονται και γίνονται σαφέστερες.

Το εξωτερικό εμπόριο αποτελεί το σημαντικότερο (αλλά όχι και μοναδικό) θεμέλιο των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ, η οποία διαπραγματεύεται με τους διεθνείς της εταίρους, μέσω της Επιτροπής, τους κανόνες του διεθνούς εμπορίου, καθορίζει τις τελωνειακές διαδικασίες, τις απαλλαγές ή μειώσεις δασμών, τις εισαγωγικές ποσοστώσεις καθώς και μία σειρά συναφών θεμάτων.

Η ΚΑΠ είναι άμεσα συνδεδεμένη με την εφαρμογή μιας ενιαίας πολιτικής εξωτερικού εμπορίου, η οποία, με τη σειρά της, σχετίζεται με την ύπαρξη και λειτουργία διαφόρων Διεθνών Συμφωνιών. Στη βάση αυτού του πλαισίου, η σημερινή λειτουργία της ΚΑΠ δεν μπορεί να νοηθεί χωρίς ενιαία εξωτερική εμπορική πολιτική.

Σε όλη τη διάρκεια λειτουργίας της ΚΑΠ, έχουν λάβει χώρα, στα πλαίσια του ΠΟΕ (πρώην GATT), αρκετοί Γύροι πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων με αντικείμενο το όλον ή μέρος του Γεωργικού τομέα, οι οποίοι έχουν καταλήξει σε συμφωνίες.

Την τρέχουσα περίοδο, βρίσκεται στην επικαιρότητα η προσπάθεια επίτευξης συμφωνίας στο πλαίσιο του λεγόμενου «Αναπτυξιακού Γύρου Doha», σημαντική συνιστώσα του οποίου αποτελεί ο φάκελος «Γεωργία», ως συνέχεια της γεωργικής συμφωνίας του προηγούμενου Γύρου Ουρουγουάης. Οι σχετικές διαπραγματεύσεις βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη. Μια νέα, επομένως, συμφωνία, εφόσον επιτευχθεί, θα επιφέρει σημαντικές μεταβολές στο διεθνές εμπόριο προς την κατεύθυνση της απελευθέρωσής του και της περαιτέρω μείωσης της στήριξης των αγροτικών προϊόντων, τουλάχιστον αυτής που είναι θεωρείται ότι στρεβλώνει τις ροές του διεθνούς εμπορίου.

Εκτός από τις πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις και συμφωνίες η ΕΕ συνάπτει επίσης οικονομικές και εμπορικές συμφωνίες με τρίτες χώρες ή ομάδες χωρών, οι οποίες είναι δεσμευτικές για τα Κράτη-Μέλη. Οι συμφωνίες αυτές μπορεί να έχουν την μορφή μη-προτιμησιακών ή προτιμησιακών Συμφωνιών, Συμφωνιών Σύνδεσης ή και ειδικών Συμφωνιών (π.χ. συμφωνία ΕΕ – Αυστραλίας για τον οίνο, η Συμφωνία ΕΕ – Ρωσίας στον κτηνιατρικό τομέα κ.λ.π.)

Όλα τα θέματα που άπτονται της ΚΑΠ, τόσο στην εσωτερική όσο και εξωτερική της πτυχή, είναι αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η Δ/ση Αγροτικής Πολιτικής & Τεκμηρίωσης, στην αρμοδιότητα της οποίας εμπίπτουν τα παραπάνω, συμμετέχει ενεργά με εκπροσώπους της, είτε απευθείας στις σχετικές συζητήσεις είτε μέσω κοινοτικών συντονισμών, στους

οποίου και διαμορφώνεται η εκάστοτε κοινοτική θέση που πρόκειται να προβληθεί στις διεθνείς διαβουλεύσεις.

Παρά την ύπαρξη του παραπάνω αναφερθέντος πλέγματος διεθνών σχέσεων και συμφωνιών στον αγροτικό τομέα, η χώρα μας έχει συνάψει και τομεακές διμερείς σχέσεις με ένα μεγάλο αριθμό χωρών. Οι σχέσεις αυτές έχουν τη μορφή συμφωνιών πρωτοκόλλων ή μνημονίων συνεργασίας και κατά κανόνα αποτελούν μέρος ευρύτερων συμφωνιών που συνάπτει & συντονίζει το Υπουργείο Εξωτερικών.

Οι σχέσεις αυτές συνάπτονται, κατά κανόνα, με χώρες των οποίων το επίπεδο ανάπτυξης είναι χαμηλότερο από αυτό της χώρας μας και προβλέπουν παροχή τεχνογνωσίας, εξειδικευμένη εκπαίδευση σε συγκεκριμένα θέματα, παροχή βοήθειας κλπ. Η ύπαρξη τέτοιων διμερών σχέσεων θέτει τις βάσεις για μακροχρόνια και μελλοντική συνεργασία και σε άλλους τομείς, με προσδοκώμενο αμοιβαίο όφελος, λαμβάνεται δε πάντα υπόψη το κοινοτικό πλαίσιο των εξωτερικών σχέσεων στη Γεωργία, όπως περιγράφηκαν παραπάνω.

Περισ. πληροφορίες: Σωτήρης Κουτσομήτρος, τηλ.: 210 212 5508
E-mail: ax2u114@minagric.gr